

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 369/2025
06.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Петра Митића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Врању КППР.бр. 206/24 од 12.12.2024. године и Кв.бр. 3/25 од 23.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 06.05.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Петра Митића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Врању КППР.бр. 206/24 од 12.12.2024. године и Кв.бр. 3/25 од 23.01.2025. године.

Образложење

Решењем судије за претходни поступак Основног суда у Врању КППР.бр. 206/24 од 12.12.2024. године одбијен је захтев браниоца окривљеног АА - адвоката Петра Митића од 27.09.2024. године и 09.12.2024. године којим је тражио да суд призна трошкове истражног поступка у предмету КППР бр. 206/24, као неоснован.

Решењем Основног суда у Врању Кв.бр. 3/25 од 23.01.2025. године, одбијена је жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Петра Митића изјављена дана 23.12.2024. године против решења Основног суда у Врању КППР.бр. 206/24 од 12.12.2024. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Петар Митић, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 265. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, побијана решења укине и предмет врати на поновну одлуку органу поступка или иста преиначи на тај начин што ће се осумњиченом АА досудити припадајуће трошкове на име награде браниоца за присуство претресању стана и других просторија.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је побијаним решењима на штету окривљеног учињена наведена повреда, јер је Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката предвиђено право адвоката – браниоца на награду и накнаду трошкова у преткривичном – предистражном и истражном поступку, а не само у случају покретања истог, те да је Тарифним бројем 2. Тарифе прописано да се под процесном радњом у смислу одреби Тарифе број 2, 7. и 8. исте подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник. У конкретном случају, постојала је радња полиције о којој је сачињен посебан записник и који се под условима прописаним нашим кривичним законодавством може користити у кривичном поступку, из чега је неприхватљиво становиште којим суд право на накнаду трошкова везује за моменат доношења наредбе о покретању истраге, јер он за правилну и закониту одлуку у овој правној ствари није релевантан. Даље се указује да је неприхватљив став Основног суда у Врању да није надлежан за исплату трошкова, обзиром да је, по ставу одбране, полиција орган који спроводи претрес, али да је претрес спроведен по наредби суда, а не на сопствену иницијативу или по основу сопственог решења или решења неког другог органа. У вези са изнетим, бранилац окривљеног указује на пресуде Врховног касационог суда Кзз ОК 34/2022 од 20.09.2022. године и Врховног суда Кзз 945/2024 од 10.09.2024. године.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 262. став 1. ЗКП прописано да ће се у свакој пресуди или решењу које одговара пресуди одлучити ко сноси трошкове поступка и колико они износе, а у ставу 2. цитиране процесне одредбе је одређено да ће судија посебним решењем одлучити само о висини трошкова, када ти подаци нису познати у моменту пресуђења.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу односно у пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) ЗКП, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 266. ЗКП прописано је да награду и нужне издатке браниоца и пуномоћника оштећеног, оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно је да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама овог Законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава.

Из списка предмета произилази да је бранилац окривљеног адвокат Петар Митић, изабрани бранилац окривљеног. Када је у питању изабрани бранилац, реч је о уговорном односу између окривљеног и адвоката, те је сам окривљени дужан да му трошкове накнади лично, без обзира ко је по одлуци суда дужан да их надокнади, у смислу члана 266. ЗКП.

По налажењу Врховног суда, у конкретном случају, није донета одлука којом је поступак обустављен, оптужба одбијена или је окривљени ослобођен од оптужбе, у смислу члана 265. став 1. ЗКП, нити је донето решење о одбачају кривичне пријаве, које би се под одређеним условима могло изједначити са обуставом кривичног поступка до које се долази применом начела легалитета када би се могле применити одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Сходно наведеном, а како поступак против окривљеног није окончан ниједном одлуком прописаном у члану 265. став 1. ЗКП нити одлуком која се може уподобити одлукама из означеног става, то је искључена могућност да се, у конкретном случају, окривљеном досуде тражени трошкови јер не постоји правни основ.

Врховни суд је имао у виду пресуде на које се бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости позива, али налази да у овој конкретној ситуацији нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, имајући у виду да није спорна чињеница да је Тарифним бројем 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано да се под процесном радњом у смислу одредби тарифе подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебни записник, да је присуствовање браниоца доказној радњи претресања стана и других просторија радња која сачињава посебан записник и која може служити као доказ у поступку, и да се ради о трошковима који су настали поводом поступка. Међутим, о трошковима насталим поводом ове радње не може одлучити Основни суд у Врању, нити трошкови на име ове радње могу пасти на терет буџетских средстава суда, обзиром да не постоји одлука у смислу члана 265. став 1. ЗКП на основу које би се могли исти досудити, нити постоје одлуке које би се могле уподобити обустави кривичног поступка начелом легалитета (члан 20, 308, 338. и 352. ЗКП), а како је то већ образложено.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Петра Митића, то је Врховни суд, на основу члана 491. став 1. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић